VILJATEEMA

Syysrypsin ja -rapsin käytöllä saadaan lämpösummaa talteen ja viljelijän käytössä oleva pääoma tuottavaan käyttöön. **PROJEKTIVASTAAVA PETRI LINTUKANGAS, RYPSI JA RAPSI -PROJEKTI**

KIMMO HAIMI

Jokioisilla NeoMehi-hankkeessa tutkitaan neonikotinoidia sisältävien peittausaineiden vaikutusta mehiläisiin.

Taitava viljelijä selviää kirpoista peittaamattakin

Kielletyille peittausaineille etsitään kuumeisesti vaihtoehtoja. Rypsin ja rapsin viljelyssä hyvä kasvuunlähtö on kirppatuhojen torjunnan avain.

Öljykasvien viljelyintoa on viime vuosina hillinnyt epävarmuus.

Rypsi ja rapsi ovat vaateliaita viljelykasveja. Monelle neonikotinoidia sisältävien peittausaineiden käyttökielto oli ratkaiseva askel niiden viljelystä luopumiseen.

Tänä kesänä öljykasviala on vuosikymmenen pohjalukemissa.

”Riskit ovat liian suuret”, summaa MTK:n öljykasvijaoston puheenjohtaja **Pentti Ervasto**.

Samaan aikaan öljykasveja tarvitaan kotimaisilla markkinoilla kipeästi.

”Kotimainen tuotanto ei riitä. Toivomme, että viljelyala kasvaisi”, kertoo kasviöljyjä valmistavan Mildola Oy:n toimitusjohtaja **Kaija Viljanen**.

Öljykasvien mukana menetään myös tärkeää kotimaista valkuaisrehua.

Rypsin ja rapsin viljelyalan kutistuminen sysää Suomea yhä kauemmas valkuaisomavaraisuudesta.

Uudet vaihtoehdot hitaasti markkinoille

EU:n komission kaksivuotinen peittausaineiden käyttökielto on voimassa ensi kevääseen. Sen jälkeen kieltoa tarkastellaan uudestaan.

Tällä hetkellä kirppoja ei käytännössä voi torjua kemiallisesti, mutta vaihtoehtoja on kehitteillä.

”Dupont on tuomassa markkinoille uudentyyppisen kirppatorjunta-aineen, joka ei sisällä neonikotinoideja”, kertoo **Lasse Matikainen** kasvinsuojeluaineita maahantuovasta Berneristä.

Dupontin torjunta-aineen matka markkinoille on kuitenkin pitkä. Uuden kasvinsuojeluaineen rekisteröinti kestää tavallisesti monta vuotta. ”Hätäluvan avulla rekisteröinti voisi onnistua”, Matikainen miettii.

Matikaisen mielestä kirppavaara on ilmeinen, mikäli kevätrypsi tai -rapsi kylvetään peittaamatta.

”Ainoa mahdollisuus torjua niitä on tehdä kasvinsuojeluruiskutuksia taimettumisvaiheessa.”

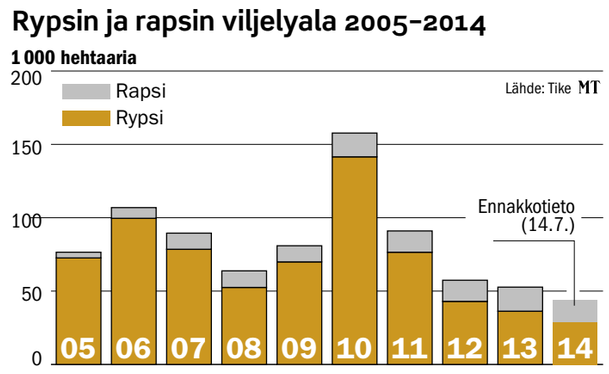

Kasvu tyssää tiiviissä maassa

Rypsi ja rapsi -projektin projektivastaava **Petri Lintukangas** toivoo, että huomiota kiinnitettäisiin torjunta-aineiden sijaan enemmän maan rakenteeseen. Oppia voi hakea historiasta.

”1970–80-luvuilla ajateltiin, että silloin käytössä ollut torjunta-aine Oftanol oli hyvin tehokas. Kyse oli kuitenkin enemmän maan rakenteesta.”

Öljykasvit ovat vaativia ja niiden kasvu tyssää viljoja herkemmin tiiviiseen maahan.

Tuholaiset käyvät hitaasti kasvavan ja kituvan kasvin kimppuun.

”Jos kasvuunlähtö on hyvä, kirppaongelmat ovat niin pieniä, että niistä selvitään normaaleilla ruiskutuksilla”, Lintukangas toteaa.

Muuttuva ilmasto näkyy öljykasveissa

Muuttuvat sääolot vaikuttavat tulevaisuudessa yhä enemmän maan rakenteeseen. Talven sateet saadaan lumen sijaan aiempaa useammin vetenä, mikä tiivistää maata.

”Etelä-Ranskassa kymmenen viime vuoden aikana sademäärä on vähentynyt saman verran, kuin se meillä on kasvanut”, Lintukangas kuvailee. ”Viljoilla tilanne ei näy niin nopeasti kuin öljykasveilla.”

Maan muhevoittamisessa voitaisiin Lintukankaan mielestä hyödyntää aiempaa enemmän syysmuotoisia kasveja.

Syysrypsillä ja -rapsilla myös kirppapaineet ovat pienemmät kuin kevätkylvöisillä.

TUULIKKI VIILO

VILLE-PETTERI MÄÄTTÄ

Jarmo Viholaisen omistamalla Lehdonsuon tilalla Someron Lahdenkylällä kylvetään syysrapsia.

Lahdenkylällä kylvetään lajiketta Pioneer Maximus. Siemen on valmiiksi peitattu.

Asiantuntijat suosittelevat kokeilemaan syysrypsiä ja -rapsia

Helteet tuleennuttavat viljan nopeasti puintikuntoon.

Rypsi ja rapsi -projektin projektivastaava **Petri Lintukangas** kehottaa hyödyntämään puintialan maksimaalisesti.

”Syysrypsin ja -rapsin käytöllä saadaan lämpösummaa talteen ja viljelijän käytössä oleva pääoma tuottavaan käyttöön”, Lintukangas neuvoo. ”Samalla parannetaan maan rakennetta.”

Syysmuotoisia kasveja kylvämällä voidaan hyödyntää syksyn kosteus. Lisäksi niiden syvä paalujuuri muhevoittaa maata.

Kun maan rakenne paranee, kirppapaineet pienenevät.

Tuottajajärjestöjen öljykasvijaoston puheenjohtaja **Pentti Ervasto** kannustaa kokeilemaan syysrapsia. ”Nyt on erittäin aikainen vuosi. 1 500 hehtaaria on tällä hetkellä kylvössä ja hyvältä näyttää.”

> **!**
> Öljykasvien siemenet ovat pieniä ja herkkiä kuivuudelle. Paras kylvöajankohta on ennen sateita.

Pohjanmaalla on tänä vuonna puitu syysrapsista huippusatoja. Bernerin markkinointipäällikön **Lasse Matikaisen** mukaan Mustasaaressa on saatu todella hyvä sato, 4 800 kiloa hehtaarilta.

Tehoaineilla tehdyt peittaukset eivät syysmuotoisissa kasveissa ole välttämättömiä. Syyslajikkeille on saatavilla tautitorjuntaan tiraamia sisältävä peittausaine.

Myöhäisempi kylvö nyt mahdollinen

Aiemmin talvenkestävistä lajikkeista on ollut pulaa.

Lajikejalostuksella on nyt saatu Lintukankaan mukaan jalostettua hyviä, talvenkestäviä ehdokkaita.

Syysrapsia ehtii vielä hyvin kylvää Etelä-Suomessa.

Suositusajankohta syysrapsin kylvölle on ollut viimeistään 10.8, mutta tänä vuonna lämmin loppukesä mahdollistaa myöhäisemmän kylvön.

”Tänä vuonna pitkänkin ajan ennusteiden perusteella lämmin sää jatkuu, joten Etelä-Suomessa kylvöpäivää voi hyvin siirtää viikolla eteenpäin”, Matikainen ohjeistaa.

Kylvettäessä on pidettävä huolta riittävästä kosteudesta.

”Kylvöaikaa voidaan myöhästyttää, kunhan pidetään huolta, että siemen lähtee välittömästi itämään”, Lintukangas muistuttaa.

Öljykasvin siemenet ovat pieniä ja herkkiä kuivuudelle. Paras ajankohta kylvölle on ennen sateita.

TUULIKKI VIILO
JUHANI REKU

Lisätietoja www.rapsi.fi

Punnitse! Älä arvioi.
• Ajoneuvovaaka; punnitusta pysähtymättä
• Kosteusmittari paalaimeen
• Viljanäytepuimuri, pyörä-asennusvaunu
• Kuormain- ja 3-p vaaka
• Akkukäyttöinen rasvapuristin ym.
JuhaniRahkonen.fi
0500 318201, myös ilt. ja vkl

ORSI murskaimet tienvarsien ja kesantomaiden hoitoon, työleveydet 130 - 250 cm. Katso lisätietoja: www.temtuote.com P. (06) 488 5016.

Haluatko paremman satotason?

LAADUKKAAT GREEN POWER KULTIVAATTORIT
Valm./myynti Jarkko Kangas, 62375 Ylihärmä. P. 040 5581605
greenpoweragri.com

Lieriöniittokoneita H185 hammasratas tai kiilahihnavet. hydraulisella terän nostolla.
Katso lisätietoja
www.temtuote.com
Puh. 0400 365 837

www.kasvinsuojelu.fi
Huippu-uutuus!
Nyt meiltä Suomen väkevin nestemäinen glyfosaatti:
Gallup Hi-Aktiv® 490 g/l
Tilaa osoitteessa: www.kasvinsuojelu.fi
Suomen Kasvinsuojelukauppa
PL 12 20521 Turku Puh 045 134 1524

TEHOKKAAT 150- JA 200-MILLISET
JUSSI
- Tasokuljettimet
- Viljaruuvit
- Viljakanuunat
- Peittauslaitteet
- Täyttöruuvit
- Siilonpohjan tyhjennysruuvi
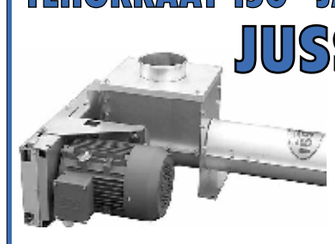
JUSSI-TUOTE OY
www.jussi-tuote.fi
Alatie 57, 28200 PORI Puh. 02 6393177

Luota viljavuustutkimuksen asiantuntijaan!

FINAS
Finnish Accreditation Service
T131 (EN ISO/IEC 17025)
pätevyysalue: www.finas.fi
Sähköisen tilauksen
voit tehdä nyt suoraan WebWisuun ja Agrineuvoksen viljelysuunnitteluohjelmaan.
Postitus 8,20 € (+alv 24 %) pakettikortilla tai asiakaspalautuksena
SUOMEN YMPÄRISTÖPALVELU LABORATORIO
AHMA suomalaista osaamista
Sammonkatu 8, 90570 Oulu Puhelin 044 5885 260
www.suomenymparistopalvelu.fi

RIVAKKA KAIKILLE TILOILLE, TEHOKKAAT KOKONAISUUDET
Soita ja kysy lisää puh. 010 289 3000

Traktorikäyttöinen valssimylly
Traktorilietso XL, hinattava
Lietsot teho 6-40 tonnia / h
Siilomylly spiraalisovituksella
11 kW, 15 kW, 22kW
Jauhaa komponentit automaattisesti erikseen!
Imupuhallusvalssimylly,
2-kokoluokkaa
NIPERE Oy Eskontie 2, 64700 TEUVA Puh. 010 289 3000 www.nipere.fi